

Dosarul nr. 2ra-403/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Gr.Manoli)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Panov, I.Țurcan, L.Pruteanu)

ÎN C H E I E R E

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Igor Bogos, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Bogos împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 13 aprilie 2019, avocatul Nicolae Daniliuc, în interesele reclamantului Igor Bogos a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 28 septembrie 2018, Igor Bogos a depus o plângere în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, împotriva acțiunilor ilegale ale Procurorului General, iar judecătorul de instrucție a examinat plângerea tocmai la data de 12 aprilie 2019, peste termenul legal, indicat în conținutul art. 313 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Astfel, a indicat că, instanța de fond a încălcat în mod flagrant termenul legal de examinare a plângerii, iar lui Igor Bogos i-a fost încălcat dreptul la judecare în termen rezonabil al cauzei.

Or, din conținutul art. 313 alin. (4) din Codul de procedură penală, se reține cu certitudine că odată ce instanța națională este obligată să examineze o astfel de plângere în termen de cel mult 10 zile de la momentul depunerii în instanța de judecată, respectiv plângerea lui Igor Bogos urma să fie examinată de instanța sesizată în interiorul termenului de 10 zile. Instanța de judecată încălcând termenul de 10 zile, prevăzut pentru examinarea plângerii, încalcă în mod automat dreptul petiționarului la examinarea plângerii în termenul prevăzut de lege.

Astfel, a menționat că, acțiunile comise de prima instanță sunt ilegale, deoarece plângerea depusă la data de 28 septembrie 2018 s-a examinat cu încălcarea termenului de 10 zile, respectiv, această încălcare cade sub incidența Legii nr. 87 din 21.04.2011, privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

A solicitat reclamantul constatarea faptului încălcării dreptului lui la judecarea în termen legal a plângerii din 28 septembrie 2018, încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova în beneficiul lui Igor Bogos suma de 650 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen legal a plângerii din 28 septembrie 2018 și suma de 6 000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

Prin hotărârea din 21 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea.

Prin decizia din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de avocatul Nicolae Daniliuc, în interesele lui Igor Bogos și s-a menținut hotărârea din 21 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, plângerea din 28 septembrie 2018, a fost repartizată la data de 01.10.2018, prin intermediul PIGD, spre examinare judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Veniamin Chihai, prima ședință de judecată fiind stabilită pentru data de 10.10.2018 ora 09:20. Astfel, la prima ședință din data de 10.10.2018, ora 09:20 nici una din părți nu s-a prezentat, judecătorul fiind în imposibilitate de a examina plângerea în lipsa părților și participanților la proces cât și în lipsa dovezii de înștiințare legală a acestora pentru ședința de judecată, respectiv, a fost amânată examinarea plângerii pentru data de 28.11.2018 ora 10:30.

Chiar dacă la ședința din data de 28.11.2018, ora 10:30 a fost prezent avocatul Daniliuc Nicolae în interesele petiționarului Igor Bogos, dar la materialele cauzei lipsea mandatul acestuia, respectiv pentru nu-i încălca dreptul la apărare petiționarului, a considerat imposibil examinarea plângerii, pentru a-i oferi posibilitate avocatului de a-și prezenta împuternicirile.

Potrivit art. 313 alin. (4) din Codul de procedură penală, plângerea se examinează de către judecătorul de instrucție în termen de 10 zile, cu participarea procurorului și cu citarea persoanei care a depus plângerea. Neprezentarea persoanei care a depus plângerea nu împiedică examinarea plângerii. Procurorul este obligat să prezinte în instanță materialele respective. În cadrul examinării plângerii, procurorul și persoana care a depus plângerea dau explicații.

Important de menționat faptul că, materialele necesare pentru examinarea plângerii au fost prezentate de către procuror abia la data de 21.03.2019, instanța de judecată fiind în imposibilitate de a examina plângerea în lipsa acestora, respectiv ședința a fost amânată pentru data de 12.04.2019, când a fost pronunțată încheierea pe marginea plângerii din 28 septembrie 2018, respectarea termenului rezonabil de judecare a pricinii a fost asigurat de către instanța de judecată.

Instanța de apel a relatat că nu pot fi reținute ca fiind întemeiate argumentele avocatului Daniliuc Nicolae în interesele lui Igor Bogos, precum că judecătorul de instrucție a examinat plângerea peste 20 de termene legale, astfel, termenul rezonabil la examinarea plângerii a fost depășit/încălcat. Or, procurorul urma să

prezintă copiile materialelor corespunzător prevederilor art. 313 din Codul de procedură penală, în termen cât mai restrâns, dar, de fapt le-a prezentat în ședința de judecată fixată pentru data de 21.03.2019, respectiv judecătorul a fost în imposibilitate de a examina plângerea în lipsa acestor materiale.

În acest context, instanța de apel a reținut că, după depunerea plângerii din 28 septembrie 2018, ședințele de judecată au fost stabilite în termeni consecutivi, amânări nejustificate ale ședințelor de judecată din partea instanței, fără efectuarea de proceduri judecătorești, nu au fost admise. Mai mult, potrivit raportului motivat prezentat de către reprezentantul Ministerului Justiției, ședințele de judecată au fost amânate doar reieșind din comportamentul părților și participanților la proces, iar termenele ședințelor au fost stabilite rezonabil, în intervale reduse de timp, cu respectarea echilibrului între drepturile participanților la proces și procedurile ce se impuneau.

La 18 ianuarie 2021, Igor Bogos, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Mai mult ca atât, a invocat prevederile art.1, 6, 41 CEDO, art.11, 14 Cod civil, art. 313 Cod de procedură civilă, Legea nr.87 din 21.04.2011, Hotărârea Parlamentului RM nr.39 din 08 iunie 2019.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 noiembrie 2020 și a expediat copia deciziei participanților la proces la 29 decembrie 2020 (f.d.186), însă, la materialele dosarului nu este anexată dovada de recepționare a deciziei recurate. Prin urmare, cererea de recurs declarată la 18 ianuarie 2021, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 03 februarie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Igor Bogos, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Igor Bogos, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru